

Informacja z działalności Zarządu za okres od poprzedniego WZ

- 1. Udział Izby w wojewódzkim programie zwalczania choroby Aujeszkyego** - Zarząd Izby doceniając wagę i znaczenie kierunku produkcji trzody chlewnej dla rolników naszego regionu oraz ograniczenia produkcyjne i handlowe, jakie niesie ze sobą choroba Aujeszkyego, od samego początku włączył się aktywnie w realizację programu. W marcu br. przedstawiciele Zarządu uczestniczyli w ogólnopolskiej konferencji w Instytucie Weterynaryjnym w Puławach, gdzie zapoznali się szczegółowo z zasadami dotyczącymi wdrażania programu. Zalecono wszystkim RP izby Rolniczej, aby zorganizowali specjalne posiedzenia RP z udziałem powiatowych lekarzy weterynarii, poświęcone programowi zwalczania choroby. Zarząd na bieżąco współpracuje z Wojewódzkim Inspektorem Weterynaryjnym, przekazując swoje wnioski, uwagi i spostrzeżenia, również te zgłaszane przez Rady Powiatowe izby z zakresu realizacji programu.
- 2. Dostrzegając bardzo niski poziom zorganizowania producentów, jak również słabe wykorzystanie środków unijnych przewidzianych na wsparcie grup producentów rolnych**, podjęto intensywną kampanię informacyjno – promocyjną, której celem jest zapoznanie i zachęcanie rolników do podejmowania wspólnych przedsięwzięć gospodarczych. Przeprowadzono szereg spotkań na poziomie powiatów i gmin, gdzie rolnicy mieli możliwość zapoznania się z tematyką dotyczącą organizacji i funkcjonowania grup producenckich. Sądząc po frekwencji, zainteresowanie było znaczące. Jesteśmy przekonani, że spotkania takie w jakiś sposób zaktywizowały środowiska rolnicze i okażą się pomocne przy powstawaniu nowych podmiotów gospodarczych z udziałem rolników. W ostatnim czasie zauważyliśmy w kilku powiatach zwiększone zainteresowanie rolników tworzeniem grup. Widzimy również potrzebę większego zaangażowania się państwowych służb doradczych w proces organizacji grup producenckich. Jednocześnie, jako samorząd rolniczy, deklarujemy wszelką pomoc, na każdym etapie podczas tworzenia i organizowania się rolników w grupy.
- 3. Susza i ubezpieczenia majątkowe w rolnictwie.** Kolejny już rok występowania niekorzystnych zjawisk pogodowych w czasie wegetacji roślin utwierdza nas jedynie w przekonaniu, że ryzyko prowadzenia działalności rolniczej staje się coraz większe. Jak co roku wystąpiliśmy do Pana Ministra z propozycją działań ze strony Państwa mających na celu złagodzenie skutków suszy, nie wykluczając pomocy o charakterze socjalnym dla gospodarstw, które w sposób szczególny ucierpiały z powodu klęski suszy. Mamy jednak świadomość, że pomoc taka jest niewystarczająca, a w dużej mierze również nieosiągalna, chociażby kredyty preferencyjne na wznowienie produkcji (z uwagi na brak tzw.

zdolności kredytowej). Dlatego też zachęcamy rolników do powszechnego korzystania z ubezpieczeń majątkowych swoich upraw z dopłatami z budżetu. W każdym powiecie na posiedzeniach rad powiatowych przeprowadzono szkolenie z tego zakresu. Nasza Izba włączyła się w proces legislacyjny polegający na nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach majątkowych w rolnictwie. Wprowadzono kilka istotnych zmian, korzystnych dla rolnika, między innymi obniżono procentowe progi strat w uprawach rolnych z 30% do 25% w przypadku suszy i z 30% do 20% w przypadku pozostałych klęsk. Zarząd Izby stoi na stanowisku, że tylko masowy udział rolników w tym nowym systemie ubezpieczeń majątkowych może w sposób systemowy ograniczyć straty w naszych gospodarstwach spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Jednym z priorytetów w pracy Izby Rolniczej powinno być dalsze upowszechnianie tego systemu, tym bardziej, że w niedalekiej przyszłości planuje się włączenie tych ubezpieczeń, jako obowiązkowych i powiązanie ich z zasadą wzajemnej zgodności.

- 4. Obrót ziemią.** Zgodnie z Porozumieniem zawartym z nowym Kierownictwem OT ANR, Izba opiniuje wszelkie plany tzw. restrukturyzacji i sprzedaż ziemi z zasobów należących do Skarbu Państwa. Ponadto, przedstawiciel Izby na stałe uczestniczy w Komisji ds. Kształtowania Ustroju Rolnego. Radni Powiatowi Izby, na mocy Porozumienia, powoływani są do Komisji na przetargi organizowane przez ANR. Opiniując projekty, szczególną uwagę zwracamy na propozycje dotyczące wydzielenia ziemi ze zorganizowanych gospodarstw będących w dzierżawie na potrzeby powiększenia indywidualnych gospodarstw rodzinnych. Interesuje nas nie tylko ilość oferowanych do odrębnej sprzedaży gruntów, ale ich przydatność do uprawy. Prowadzimy trudne rozmowy zarówno z dzierżawcami jak i przedstawicielami ANR. Nasze decyzje uzależniamy przede wszystkim od opinii miejscowych radnych powiatowych Izby, samorządów terytorialnych, sołtysów i przedstawicieli organizacji rolniczych. W sytuacjach nadzwyczajnych, prawnie skomplikowanych (Dobiesławice, Wierzbiczany) oraz tam, gdzie wydzielenia gruntów do indywidualnej sprzedaży dotyczą dużych powierzchni, w proces opiniowania obligatoryjnie włączana jest miejscowa Rada Powiatowa Izby Rolniczej. W tym miejscu, chciałbym podkreślić, że dotychczasowa współpraca z kierownictwem ANR OT w Bydgoszczy jest co najmniej poprawna. Zarząd Izby czyni starania, aby kompetencje Izby wynikające z Porozumienia przenieść na grunt ustawowy. Stosowne propozycje w tym zakresie złożyliśmy zarówno do KRIR, jak i do MR.

- 5. Program wapnowania.** 10 marca br. zarząd Izby podpisał porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które dało podstawy do uruchomienia środków finansowych na dopłaty

dla rolników w ramach programu „Ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych pochodzących z produkcji rolnej poprzez nawożenie wapnem pochodzenia naturalnego”. W roku bieżącym Fundusz przeznaczy pół miliona złotych na ten cel. Wnioski przyjmowane były do 21 lipca br. w biurach powiatowych Izby, które gwarantowały pełną obsługę merytoryczną i techniczną. Obecnie podpisywane są wnioski o uruchomienie pomocy wraz z umową dotacji oraz innymi załącznikami, jakie przewiduje program. Na wniosek Izby, Fundusz wyraził zgodę na przedłużenie ostatecznego terminu podpisywania umów dotacji, do 31 października. Wypłata dotacji przez WFOŚiGW ma się zakończyć 31 grudnia br. Izba zobowiązana jest do przeprowadzenia kontroli na miejscu u 10% rolników biorących udział w projekcie. Po dokonaniu oceny przebiegu realizacji projektu, wykorzystując dotychczasowe doświadczenia, Zarząd Izby zamierza wystąpić do Funduszu ponownie z wnioskiem o dofinansowanie zadania na podobnych zasadach.

- i. **Działalność informacyjna - szkoleniowa** z roku na rok staje się coraz bardziej widoczna i w najbliższym czasie zamierzamy kontynuować ten sprawdzony i skuteczny model doskonalenia wiedzy rolników. Merytorycznie, ale i kadrowo jesteśmy dobrze przygotowani do świadczenia tego rodzaju usług, a co najważniejsze szkolenia przez nas organizowane cieszą się dużym zainteresowaniem mieszkańców wsi. W kwietniu br. zakończyliśmy duży projekt szkoleniowy realizowany wspólnie K-PODR w Minikowie i Kujawsko-Pomorską Izbą Weterynaryjną w Toruniu na temat wdrażania zasady wzajemnej zgodności, która zacznie obowiązywać nas już od przyszłego roku w obszarze ochrony środowiska i IRZ. Sukcesem naszym jest to, że pomimo trudnych tematów, projekt cieszył się dużym zainteresowaniem rolników (zorganizowano i przeprowadzono 208 czterodniowych szkoleń w całym województwie, udział wzięło blisko 7,5 tys. rolników). Można powiedzieć, że na miarę swoich możliwości zrobiliśmy wszystko, aby zapoznać rolników z zasadą wzajemnej zgodności, jak również z konsekwencjami jej nieprzestrzegania. W miesiącach kwiecień- lipiec przeprowadzono 150 szkoleń (w każdej gminie po jednym) na temat wybranych działań PROW 2007-2013 w ramach tzw. Pomocy Technicznej. Jesteśmy też współorganizatorem szkoleń w powiatach: włocławskim i bydgoskim w projekcie z Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Nowy zawód, nowe możliwości”. Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej w tak szerokim zakresie to niewątpliwie promocja Izby Rolniczej. Projekty szkoleniowe dały również możliwość wyposażenia biur powiatowych w nowoczesny sprzęt (kopiarki cyfrowe, drukarki, komputery, rzutniki multimedialne). Działalność taka to wielkie wyzwanie dla pracowników, którzy cały czas

na bieżąco niejako „zmuszani” są podnoszenia swoich umiejętności zawodowych. Izba nasza stwarza warunki do podnoszenia kwalifikacji zarówno pracowników jak i osób chcących współpracować z nami w niedalekiej przyszłości. Chodzi tutaj głównie o zdobywanie certyfikatów na świadczenie usług doradczych z zakresu cross complice (zasady wzajemnej zgodności) i wykonywania programów rolnośrodowiskowych. Potrzeby świadczenia tego rodzaju pomocy na rzecz rolników są bardzo duże. Dlatego też, Izba powinna rozwijać i udoskonalać własne, samorządowe doradztwo rolnicze, gdyż tego oczekują od nas sami rolnicy. Na dzisiaj, nieznana jest do końca przyszłość państwowego doradztwa rolniczego, jednak według naszej wiedzy nic nie wskazuje na to, aby doradztwo to miało być ściślej powiązane z samorządem rolniczym.

- 7. Opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu rolnictwa i obszarów wiejskich.** Do Izby napływa tygodniowo po kilka, a bywają tygodnie, że kilkanaście różnego rodzaju projektów aktów prawnych (projekty ustaw, rozporządzeń) wobec których mamy wyrazić opinie (najczęściej pisemną) samorządu rolniczego. Są to projekty rządowe, ale również autorstwa poszczególnych klubów poselskich, a ostatnio także komisji „Przyjazne Państwo”. Różna jest ich ranga, wiele z nich w ogóle nie trafia pod obrady Sejmu. Nie jesteśmy przygotowani do tego ani merytorycznie, ani technicznie, aby wszystkie te projekty szczegółowo analizować i wydać stosowne opinie. Niekiedy są to dokumenty bardzo obszerne, nawet po kilkaset stron. Dlatego też skupiamy się na tych najważniejszych, istotnych z punktu widzenia rolników i mających wpływ na funkcjonowanie naszych gospodarstw rolnych. W omawianym okresie Izba nasza odniosła się do projektu rządowego dotyczącego nowelizacji ustawy o KRUS zwracając uwagę na uszczelnienie systemu poprzez eliminację osób nie prowadzących faktycznie działalności rolniczej. Wnioski, jakie napłynęły do Zarządu (z komisji i rad powiatowych) odnośnie zróżnicowania wysokości składek wskazywały, że do obliczania ich wielkości należy przyjąć kryterium powierzchniowe wg. propozycji zgłoszonych przez ustawodawcę. W ocenie większości środowisk rolniczych takie rozwiązanie jest najbardziej właściwe. Zarząd udzielił także pisemnej opinii do projektu nowelizacji ustawy o KUR. W związku ze zróżnicowaniem struktury gospodarstw w Polsce proponujemy zastosować regionalizację przy formułowaniu definicji indywidualnego gospodarstwa rolnego. Uściślenia wymagają również przepisy dotyczące definicji osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego i przygotowania zawodowego, które naszym zdaniem powinno być tożsame z wymaganiami, jakie stawiane są rolnikom korzystającym z programów unijnych. Sugerujemy ponadto, wprowadzenie przepisu, który

na bieżąco niejako „zmuszani” są podnoszenia swoich umiejętności zawodowych. Izba nasza stwarza warunki do podnoszenia kwalifikacji zarówno pracowników jak i osób chcących współpracować z nami w niedalekiej przyszłości. Chodzi tutaj głównie o zdobywanie certyfikatów na świadczenie usług doradczych z zakresu cross compliance (zasady wzajemnej zgodności) i wykonywania programów rolnośrodowiskowych. Potrzeby świadczenia tego rodzaju pomocy na rzecz rolników są bardzo duże. Dlatego też, Izba powinna rozwijać i udoskonalać własne, samorządowe doradztwo rolnicze, gdyż tego oczekują od nas sami rolnicy. Na dzisiaj, nieznana jest do końca przyszłość państwowego doradztwa rolniczego, jednak według naszej wiedzy nic nie wskazuje na to, aby doradztwo to miało być ściślej powiązane z samorządem rolniczym.

- 7. Opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu rolnictwa i obszarów wiejskich.** Do Izby napływa tygodniowo po kilka, a bywają tygodnie, że kilkanaście różnego rodzaju projektów aktów prawnych (projekty ustaw, rozporządzeń) wobec których mamy wyrazić opinie (najczęściej pisemną) samorządu rolniczego. Są to projekty rządowe, ale również autorstwa poszczególnych klubów poselskich, a ostatnio także komisji „Przyjazne Państwo”. Różna jest ich ranga, wiele z nich w ogóle nie trafia pod obrady Sejmu. Nie jesteśmy przygotowani do tego ani merytorycznie, ani technicznie, aby wszystkie te projekty szczegółowo analizować i wydać stosowne opinie. Niekiedy są to dokumenty bardzo obszerne, nawet po kilkaset stron. Dlatego też skupiamy się na tych najważniejszych, istotnych z punktu widzenia rolników i mających wpływ na funkcjonowanie naszych gospodarstw rolnych. W omawianym okresie Izba nasza odniosła się do projektu rządowego dotyczącego nowelizacji ustawy o KRUS zwracając uwagę na uszczelnienie systemu poprzez eliminację osób nie prowadzących faktycznie działalności rolniczej. Wnioski, jakie napłynęły do Zarządu (z komisji i rad powiatowych) odnośnie zróżnicowania wysokości składek wskazywały, że do obliczania ich wielkości należy przyjąć kryterium powierzchniowe wg. propozycji zgłoszonych przez ustawodawcę. W ocenie większości środowisk rolniczych takie rozwiązanie jest najbardziej właściwe. Zarząd udzielił także pisemnej opinii do projektu nowelizacji ustawy o KUR. W związku ze zróżnicowaniem struktury gospodarstw w Polsce proponujemy zastosować regionalizację przy formułowaniu definicji indywidualnego gospodarstwa rolnego. Uściślenia wymagają również przepisy dotyczące definicji osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego i przygotowania zawodowego, które naszym zdaniem powinno być tożsame z wymaganiami, jakie stawiane są rolnikom korzystającym z programów unijnych. Sugerujemy ponadto, wprowadzenie przepisu, który

nakładałby obowiązek odprowadzania do Skarbu Państwa różnicy pomiędzy ceną nabycia a ceną sprzedaży nieruchomości rolnych, w przypadkach, kiedy zakupione od ANR grunty zostały przeznaczone na cele inne niż rolnicze przed upływem np. 5 lat od daty zawarcia aktu notarialnego.

8. Wystąpienia Zarządu dotyczące zmian w zakresie regulacji prawnych obowiązujących w rolnictwie:

- W sprawie zwiększenia stawki dopłat do materiału siewnego i paliwa rolniczego z tytułu wzrostu cen na środki do produkcji rolnej
- W sprawie objęcia płatnością „zwierzęca” producentów bydła mięsnego, którzy rozpoczęli ten nowy kierunek po wejściu w życie znowelizowanej ustawy o dopłatach do gruntów rolnych
- W sprawie rent strukturalnych (kwestia wykształcenia następcy, zstępnego przejmującego gospodarstwo) i poszerzenia listy zawodów uprawniających do korzystania z PROW
- w sprawie pomocy właścicielom gospodarstw, które ucierpiały na skutek suszy i innych klęsk
- w sprawie proponowanych zmian w PROW 2007 -2013 (likwidacja Krajowego Programu Rolnośrodowiskowego)
- w sprawie zmiany treści rozporządzenia MRiRW dotyczącego szczegółowych warunków korzystania z programu „Modernizacja gospodarstw rolnych” - do Rzecznika Praw Obywatelskich

9. Działalność bieżąca wynikająca z ustawy o IR i innych ustaw

- Opiniowanie przekwalifikowania gruntów rolnych i leśnych na cele inne niż rolnicze (ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych)
- Opiniowanie podziału obszarów gruntów na obwody łowieckie, opiniowanie z zakresu dzierżawienia obwodów łowieckich , udział przedstawicieli Izby w szacowaniu szkód łowieckich (ustawa prawo łowieckie)

10. Współpraca zagraniczna